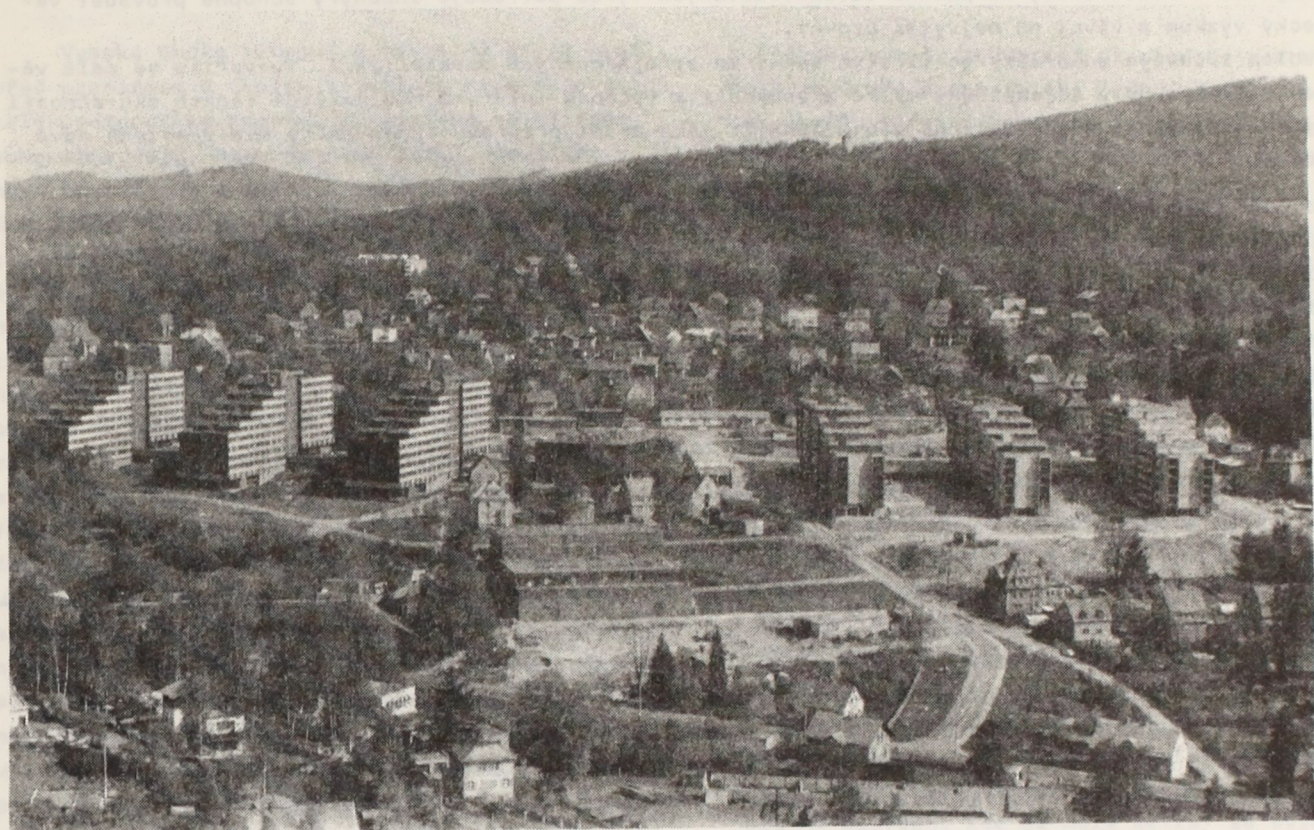

VYSOKÁ ŠKOLA STROJNÍ A TEXTILNÍ V LIBERCI

nositelka Řádu práce

Z P R A V O D A J

1988/3

MYŠLENKY, KTERÉ STOJÍ ZA PŘEČTENÍ

Z článku Alexeje Jelisejeva, rektora Moskevského vysokého učení technického N. Naumana
(Týdeník aktualit č. 17)

- * Nyní má mimořádný význam příprava vysoce kvalifikovaných inženýrů pro potřeby strojírenského komplexu, který hraje klíčovou roli při urychlování vědeckotechnického pokroku. Rozvoj vývoje perspektivních konstrukčních materiálů, naprosto nových technologií, soustav automatizované projekce a konstrukce, komplexně automatizovaných výrob potřebuje inženýry schopné provádět vědecký výzkum a vývoj na nejvyšší úrovni.
MVUT připravuje odborníky se širokým spektrem strojírenských specializací. Vytvořily se celé vědecké školy, byly shromážděny velké zkušenosti z výchovy inženýrů. Na základě těchto skutečností byla naší vysoké škole svěřena úloha zahájit jako první přípravu inženýrů na kvalitativně nové úrovni.
- * Po léta bylo zvykem připravovat na vysokých školách inženýry "širokého profilu". Tento způsob spočíval v tom, že student dostal všeobecně inženýrské vzdělání, ale s konkrétní technikou se již seznamoval méně. Teprve ve výrobě docházelo k doplňování znalostí a k získávání vlastní kvalifikace. To vyžadovalo určitou dobu právě v období, které je z věkového hlediska považováno za nejtvůrčivější. Stačí však připomenout, kolik bylo let nejvýznamnějším sovětským vědcům a v jakém věku přicházeli s nejzajímavějšími myšlenkami. Tak např. Koroljovovi bylo 25 let, když vedl skupinu pro studium raketových motorů a v necelých 27 letech již řídil start první rakety. To je věk, ve kterém se dnes mladí inženýři teprve zaučují v práci.
- * Potřebujeme inženýry pro vývoj nejpokrokovější techniky. To však chce, aby studenti dostali již na vysoké škole hlubokou fundamentální průpravu a osvojili si návyky samostatné tvůrčí práce. Nové momenty, kterými se vyznačuje vysoká škola nového typu, jsou dva. První - na vysoké škole se musí provádět velké komplexní experimentální a konstrukční práce a těchto prací se musí aktivně zúčastňovat studenti, aspiranti i přednášející. Druhý - vysoká škola musí připravovat inženýry v součinnosti s předními ústavu Akademie věd a průmyslovými podniky. Společně se budou vypracovávat studijní osnovy, organizovat praxe a upravovat složení profesorského sboru. Tato spolupráce nám umožní obohatit studijní proces a neustále se kontrolovat, zda se pohybujeme správným směrem a potřebnou rychlostí. Myslím, že trojjediný svazek vysoká škola - ústav akademie - průmyslový podnik může zajistit nejvyšší kvalitu přípravy.
- * Nyní se na MVUT rozpracovává nová studijní metodika. Jejím cílem je pomoci studentům přejít k přípravě na základě individuálních programů, začít se samostatnou prací v knihovnách a laboratořích. Plánuje se také, že přednášky nyní nebudou již zahrnovat celý studijní materiál, ale budou se zabývat pouze problémovými a orientačními otázkami. Laboratorní práce budou mít výzkumný charakter. Chceme zásadně změnit obsah praktických cvičení, zavrhnout systém, kdy budoucí inženýr si po celé týdny osvojuje návyky pracovních povolání. Studenti se budou v maximální míře seznamovat s dosaženou úrovní techniky a získávat zkušenosti z inženýrské činnosti.
- * Chceme přejít na přípravu odborníků na dvou úrovních. Studenti, kteří se projeví jako nejschopnější, budou moci získat další znalosti například prostřednictvím vědeckých stáží. Takto získají vyšší kvalifikaci a také v diplomu budou označeni jako inženýři-vývojoví pracovníci. Podle našeho názoru je velmi důležité zkvalitnit jazykovou přípravu příštích inženýrů. Chceme, aby naši absolventi běžně četli zahraniční technickou literaturu a mohli hovořit se svými zahraničními kolegy. Proto se zdvojnásobí objem jazykové přípravy.
Výchova inženýrů bude prováděna na bázi vědeckovýzkumných komplexů - spojení fakult a vědeckovýzkumných ústavů. Koncentrace vědeckých sil v rámci vědeckovýzkumného ústavu, rozvoj zkušební výroby a těsné spojení studijního i vědeckého procesu pomohou maximálně přiblížit příští pracovníky - vývojáře techniky - problémům, kterými se budou zabývat přímo ve výrobě.
- * Pro MVUT se plánuje vybudování nového vysokoškolského komplexu u Moskvy, kde bude i moderní materiálně technická základna. Nový komplex MVUT bude v souladu s nejnáročnějšími požadavky urbanistiky a architektury. Vysokoškolské městečko s kolejemi i obytnou čtvrtí se bude rozkládat na ploše 400 ha. Projekt zahrnuje výstavbu obchodů, dvou kin, kavárny, barů a restaurací i domu kultury. Podle všeho bude celý objekt ještě větší než olympijský objekt na prospektu Míru.

Ve dnech 14. a 15. května 1988 konala se krajská konference Komunistické strany Československa. Z naší školy se zúčastnili tohoto jednání rektor VŠST s. Prof. RNDr. Bohuslav Stříž, DrSc. a Doc. Ing. Jaroslav Nosek, CSc. (KEL).

Soudruh Stříž vystoupil v diskusi.

Soudruh Nosek byl zvolen kandidátem krajského výboru strany. Přejeme mu v jeho práci hodně zdarů.

Z VYSTOUPENÍ REKTORA VŠST NA KRAJSKÉ KONFERENCI

Vysoká škola strojní a textilní stojí nyní před problémem a úkolem urychleně modernizovat celý pedagogický proces. Je potřeba se přizpůsobovat vývoji, modernizovat látku, používat nové prostředky a metody. Vyžaduje to veliké úsilí získat na školu novou techniku a vytvářet podmínky pro její masové užití. Určitých úspěchů už jsme dosáhli. Postupně zavádíme výpočetní techniku do výuky. Nyní připadá 1 počítač na 16 studentů. Jejím širokému a intenzivnímu využití brání nedostatek vhodných poslucháren a laboratoří, ve kterých by bylo možné tuto techniku instalovat a zpřístupnit všem studentům, ale také nedostatek vhodných periférií. Splňujeme tak jen malou část z nutného časového rozsahu, který by měl každý student v průběhu studia využít pro práci s počítačem a další technikou. Přitom je to jedna z účinných metod, jak aktivizovat studenta ve studiu, mít stálou kontrolu o jeho znalostech a schopnostech. Je to také cesta, jak překonávat pasivitu studentů, jejich průměrnost a vysokou propadavost ve strojírenských oborech.

Rozpor mezi úrovní ubytování a nedostatkem učeben chceme řešit rekonstrukcemi všech dostupných prostor školy a snad další výstavbou laboratoří a poslucháren, a tak vytvářet podmínky pro intenzivní individuální výchovu. Vyžaduje to však souhlas ministerstva školství k vyčlenění pro rekonstrukce budovy školy, jakoby vedení školy a vědecká rada sama nemohla odpovědně rozhodnout. Jeho včasné řešení by přispělo k modernizaci školy nejmenšími prostředky a ke zkvalitnění celého pedagogického i výchovného procesu. Vyžaduje to však kromě souhlasu ministerstva školství také projekční kapacitu, která pro rekonstrukce není, zdá se v Liberci k dispozici. Je nebezpečí, že zpoždění ve výstavbě, které už má VŠST za ostatními vysokými školami technickými v celé ČSSR, se ještě dále prohloubí.

Je potěšitelné, že po určité stagnaci v minulém období ve spolupráci naší vysoké školy s průmyslem se podařilo zvýšit její podíl na intenzifikaci národního hospodářství. Byly splněny téměř všechny úkoly naší přihlášky

k Pražské výzvě, zbývající dlouhodobé pokračují ve druhé etapě jejího řešení dalším souhrnem úkolů. Veřejná kontrola jednotlivých závazků zahrnutých v Pražské výzvě vyvolala mimořádně zodpovědný přístup všech učitelů k úkolům, a pro to bylo rozhodnuto využít autority a prestiže Pražské výzvy a pokračovat v nastoupené rozsáhlé spolupráci. Slibujeme si od pomoci také

ve vybavování školy pro nás nedostupnými přístroji. Začínáme získávat pochopení pro naše potřeby v organizacích Elitex, LIAZ a dalších. Naším úkolem je tuto spolupráci prohlubovat vytvářením mezioborového studia podle požadavků praxe, zaměřeného na prohloubení znalostí absolventů v oblastech mikroelektroniky pro obráběcí stroje, textilní stroje, sklářské a keramické stroje a v dalších oborech. Chceme prohlubovat a zkvalitňovat cykly postgraduálního studia.

Postupně začínáme realizovat zásadu u mladých perspektivních pedagogů, aby každý z nich absolvoval alespoň rok praxe v podnicích nebo na místech, kde se může sekat se svým oborem. I toto je cesta, jak realizovat spojení školy a praxe prospěšné pro obě strany. Daří se nám získávat jako pedagogy významné odborníky z praxe.

Pro zkvalitnění výchovy studenta a absolventa VŠST musíme prohloubit odbornou praxi našich studentů. K tomu potřebujeme větší časový prostor, který neposkytuje čtyřleté studium. Věříme, že probíhající hodnocení našeho vysokého školství správně posoudí klady a nedostatky čtyřletého studia. Usilujeme o to, aby obě fakulty měly své školní závody, na kterých by naši studenti procházeli odborovou praxí a to několikrát za studium. Je to jedna z cest jak překonávat jejich obavy z praxe, nechtět vést kolektiv a pracovat v provozu.

Nemalé úkoly nás čekají v modernizaci výuky. Některé důležité předměty neprocházejí vývojem, jakoby se vývoj vědy a techniky zastavil. Je to úkol, který si musí vyřešit každá škola sama, celostátní osnovy to nepředepisují, jak si někteří učitelé zvykli a brání se tak změnám.

CELOSVĚTOVÁ VLNA MÍRU

Ve dnech 9.-12. června 1988 proběhla Celosvětová vlna míru, pořádaná OSN i Světovou radou míru. Jde o druhou podobnou celosvětovou akci, vyvolanou japonskými obránci míru. VŠST při této příležitosti zaslala České mírové radě rezoluci, kterou se připojuje k významné celosvětové akci.

Zaměstnanci a studenti VŠST v Liberci se plně hlásí k velké mírové myšlence, jejíž uskutečnění zabezpečí bezpečný a šťastný život všeho lidstva.

Oceňujeme úsilí Sovětského svazu o zajištění světové bezpečnosti. Podporujeme návrhy předložené na moskevském jednání soudruha Gorbačova s prezidentem USA. Požadujeme přijetí všech návrhů, jejichž realizace by vedla k posílení životních jistot všech lidí.

Oceňujeme v této souvislosti návrh československého představitele s. Jakeše na vytvoření pásma důvěry a spolupráce ve Střední Evropě. Vyzýváme zainteresované státy, aby jednáním na nejvyšší úrovni urychleně dospěly k dohodě.

Připojujeme se ke stále sílícím mírovým silám celého světa a podporujeme každé jednání, které povede k odstranění válečného nebezpečí.

Pracovníci a studenti VŠST v Liberci

ZE ŽIVOTA ŠKOLY

Ve čtvrtek 26. května 1988 navštívila VŠST náměstkyně ministra školství, tělovýchovy a mládeže soudružka Prof. MUDr. Jana Synková, DrSc. V doprovodu rektora školy a dalších funkcionářů se seznámila s prací VŠST.

Dne 8. června 1988 navštívila VŠST s. Prof. Dr. Miroslava Šolcová, DrSc., zástupkyně ředitele ÚML ÚV KSČ v Praze. S. Šolcová na ÚML VŠST měla přednášku o sociální politice našeho státu v současnosti. Za přítomnosti rektora VŠST byly projednány některé další otázky.

Ve čtvrtek 9. června 1988 navštívila VŠST delegace okresního družebního okresu ze SSSR z města Suzdal. V čele delegace byla Larisa Michajlovna Ivanovová, tajemnice pro ideologii. Sovětské hosty doprovázel tajemník OV KSČ v Liberci s. Jaroslav Žalud. Hosté se seznámili s prací VŠST a prohlédli si některá zařízení.

Vědecká rada školy se konala v úterý 5. července 1988. Zhodnotila plnění hlavních úkolů za uplynulý školní rok a přijala hlavní úkoly na školní rok 1988/89. V kritické diskusi, zaměřené především na pedagogický a výchovný proces, byly ujasněny nové přístupy k práci na vysoké škole po 9. plenárním zasedání ÚV KSČ.

Vědecká rada VŠST se tajným hlasováním vyjádřila ke jmenování prof. Ing. Oldřicha Krejčíře, CSc. doktorem technických věd. Vyslovila se i k návrhům fakult na jmenování docentů.

Pozornost Pražské výzvě

V pondělí 4. července se konala za řízení rektora VŠST s. prof. RNDr. Bohuslava Stráže, DrSc., a za účasti předsedy CZV KSČ dr. Josefa Horáka schůzka řešitelů Pražské výzvy. Z patnácti uzavřených závazků se jich většina plní podle časového harmonogramu. U jednoho úkolu (Vysoce přeplňované vznětové motory LIAZ) dochází ke zpoždění vzhledem k nedostatečnému materiálovému zabezpečení. Odpovědný řešitel Ing. Tůma informoval o rekonstrukci systému SAPI-1, který je prakticky splněn. Prof. Ing. Zelenka, DrSc., sdělil výsledky prací na úkolu "Subminiaturní piezokeramické páskové rezonátory". Zpráva byla již oponována, úkol je před dokončením.

Rektor VŠST spolu s předsedou CZV KSČ v závěru schůzky ocenili aktivitu řešitelů i jejich přínosy našemu hospodářství. Na počátku října bude svolána další informativní porada řešitelů Pražské výzvy.

JAK MÉNĚ PŘEDNÁŠET

Na toto téma jsou určeny mnohé výzvy ke snížení počtu přednášek. Kursivku k tomuto problému napsal Petr Hajn do Kmene č. 25. Část jeho ironizujících myšlenek přetiskujeme k zamyšlení nad vlastní přednáškovou činností.

Mohli bychom tvrdit: ať je přednáška jakkoliv dlouhá, je příliš dlouhá.

Někteří vysokoškolští učitelé reagují na tento poznatek velmi rozhodně. Zkrátí celkovou vyučovací dobu tím způsobem, že téměř - jak se dříve říkávalo - nekonají svá čtení. David Lodge se v románu Hostující profesori zmiňuje o muži, který se stanovenému úvazku vyhýbal v nepřetržitém cyklu tvůrčích nebo studijních dovolených a protialkoholních léčebných pobytů.

Pedagogicky je vhodnější postup těch, kdo pauzirují jen občas a pro svou nepřítomnost si hledají nejružnější důstojné a důmyslné důvody ("příště neučím, neboť přebírám celostátní ocenění za svou učitelskou činnost", "organizuji konferenci o nových pedagogických metodách", "provázím delegaci z Kuvajtu, která studuje systém našeho školství"). Rozvinou fantazii svých posluchačů a poskytnou jim užitečná ponaučení do budoucího praktického života. V něm se člověk musí také neustále omlouvat za to, co nehodlá udělat.

Výchovný náboj má i oblíbená akademická čtvrt hodinka. Přicházíme-li pozdě na přednášku, jsme jako manažer, který nechá čekat své obchodní partnery, aby v nich vyvolal pocit ponížení a učinil je tak povolnějšími. Platí to zvláště v případech, když zdržení objasníme oslnivým způsobem ("právě jsem jednal s důležitým vládním činitelem", "telefonoval mi Vladimír Renčín", "mé letadlo z Bruselu nemohlo pro mlhu včas přistát"). Takto lze získat - zvláště u návštěvnic - zvýšený zájem o lektora a jeho téma.

Jiní učitelé si uvědomují, že zdrojem poslušnosti je spíš strach než obdiv. Proto dlouhé desítky minut ověřují účast na přednášce a lají přítomným za všechny nepřítomné. Patří k těm pedagogům, kteří raději rozdávají pokárání než myšlenky. Když studenti chtějí přelstít jejich kontrolní opatření, učí se skupinové solidaritě a smyslu pro riziko.

Zatímco akademická čtvrt hodinka a prověrka prezence se konají u ranních lekcí, v odpoledních hodinách se praktikuje předčasný závěr přednášky. Posluchačům například sdělíme: "Tím skončil výklad a nyní následuje diskuse. Má snad někdo nějaké dotazy, připomínky, nejasnosti?" Pečlivě skryjeme svou radost nad tím, že dotazů ani připomínek se nedostává, a prohlásíme: "To je škoda, v časovém plánu svého vystoupení jsem počítal s bohatým dialogem. Nuže, snad až příště, dnes končím".

Nelze ovšem vyloučit, že se někdy setkáme s debatně naladěným auditoriem. Vycítíme-li tuto okolnost, volíme bezpečnější postup. Předem zrušíme přestávku a sdělíme posluchačům, že o přiměřenou dobu zkrátíme celou lekci. Budoucím právníkům tím předvedeme, že slovo přiměřeně náleží ke kouzelným juristickým pojmům, jejichž obsah je značně neurčitý. Bezpauzový postup dovoluje nejen, aby pedagog dříve ukončil svůj výklad, ale zároveň omezuje svobodu pohybu u posluchačů. Učitel zde uvažuje stejně jako Jára Cimrman, který na titulní stránku své divadelní hry Dlouhý, Široký a Krátkozraký napsal: "Nedělat přestávku, jinak utečou".

Při zmínce o studentech mne napadá, že se nabízí ještě jedno rázné opatření, s jehož pomocí by bylo možné respektovat myšlenku francouzského pedagoga Fénelona. Stačilo by jen omezit celkový rozsah přednášek a seminářů, který nyní dosahuje na většině vysokých škol kolem třiceti hodin týdně. Orgány školské správy takový postup dokonce naléhavě doporučují, tvrdíce, že studenti by měli být samostatnější a učit se víc z knih a ze života. Těmto pokynům se - kupodivu - nejurputněji vzpírají právě ti, kdo mistrně ovládají všechny ostatní způsoby, jak méně přednášet. Zřejmě je jim proti mysli jakékoli paušální řešení a chtějí si i v tomto ohledu zachovat volné pole pro vlastní pedagogickou tvořivost.

BOHEMIA 88

VŠST se zhostila se zdarem hostitelské úlohy závodníků Bohemia 88. Na škole byli ubytováni především zahraniční závodníci a hosté. Náročnost zabezpečení této mezinárodní akce vyplývala i z toho, že proběhla za pobytu našich studentů na škole. Ocenění zaslouží i zaměstnanci kolejí a menz, kteří se postarali o dobrou reprezentaci naší republiky.

ŽIVOTNÍ JUBILEA

červen 1988

- 6.6.1938 - Ing. Ladislav Bartoníček (50 let), odborný asistent katedry strojů průmyslové dopravy fakulty strojní, na VŠST pracuje od roku 1965 dosud
- 8.6.1933 - Věra Vrbatová (55 let), odborně technická pracovnice katedry ekonomiky a řízení spotřebního průmyslu fakulty textilní, na VŠST pracuje od r. 1959 dosud

červenec 1988

- 29.7.1938 - Ing. Hans Ginzel (50 let), samostatný odborný pracovník státní autorizované zkušebny, na VŠST pracuje od r. 1963 dosud.

srpen 1988

- 7.8.1938 - Božena Bachtíková (50 let), odborná asistentka katedry jazyků, na VŠST pracuje od roku 1962 dosud
- 30.8.1923 - Jiří Janč (65 let), řemeslník specialista, pracující důchodce katedry materiálů a strojírenské metalurgie, na VŠST pracuje od roku 1961 dosud
- 31.8.1923 - Marie Rajmová (65 let), vrátná OPS, pracující důchodkyně, na VŠST pracuje od roku 1987.
- 31.8.1928 - Zdeňka Josefovská, (60 let), uklízečka kolejí na Harcově, pracující důchodkyně, na VŠST pracuje od r. 1983 dosud.

PRACOVNÍ VÝROČÍ

25 let práce na VŠST

- 14.6.1988 - Eva Pokorná, odborná pracovnice vědy a výzkumu katedry materiálu a strojírenské metalurgie, na VŠST pracuje od r. 1963 dosud
- 1.7.1988 - Doc. Ing. Zdeněk Holubec, CSc., proděkan FS a vedoucí katedry materiálů a strojírenské metalurgie, na VŠST pracuje od r. 1963 dosud.
- 22.7.1988 - Ing. Jaroslav Šulc, CSc., odborný asistent katedry energetických zařízení, na VŠST pracuje od roku 1963 dosud.
- 12.8.1988 - Jaroslav Vild, odborný asistent katedry matematiky, na VŠST pracuje od r. 1963 dosud

30 let práce na VŠST

- 1.8.1988 - Doc. Ing. Oldřich Červinka, CSc., vedoucí katedry strojů průmyslové dopravy, na VŠST pracuje od roku 1958 dosud,

POČÍTAČOVÁ UČEBNA NA FAKULTĚ TEXTILNÍ

Počítačová učebna B1 byla uvedena do provozu v listopadu 1986. Tehdy byla vybavena 15 počítači PMD-85 a 4 počítači IQ 151. V současné době je v učebně instalováno 20 počítačů PMD-85, 10 grafických jednotek XY 4131, 4 magnetofony SP 210. Kromě toho od září minulého roku existuje v učebně centrální propojení všech počítačů s jedním řídícím počítačem.

Jaké jsou současné možnosti ve využívání učebny B1? Učebnu lze především využít v celé řadě předmětů vyučovaných na FT k tzv. výuce podporované počítačem. Je tedy možné připravit si předem program, který může usnadnit pochopení či procvičení probírané látky, a tento program prostřednictvím řídícího počítače nahrát do všech počítačů v učebně, takže každý student ve skupině s ním může samostatně pracovat. Tato možnost byla využita např. v předmětu Elektrotechnika, kdy studenti dostali k dispozici program pro frekvenční analýzu elektrických obvodů, který mohli modifikovat a aplikovat na zadané úkoly.

Počítače v učebně lze podobným způsobem využít i pro testování znalostí studentů. Na katedře elektrotechniky byl vytvořen univerzální testovací program (autor Ing. I. Doležal, CSc.), který může být využit k testování znalostí z libovolného oboru. Program studentovi předkládá otázky, kontroluje odpovědi a provádí celkové hodnocení testu. Katedra jazyků podobným způsobem testuje v učebně B1 znalosti slovní zásoby a frazeologie v různých jazycích.

Zavedením grafických jednotek XY 4131 a magnetofonů se zase zvýšila atraktivnost učebny pro individuální práci studentů, a to jak při zpracování úloh zadaných v různých předmětech, tak i v rámci SVOČ a diplomových prací. Studenti mají k dispozici 10 pracovišť, kde mohou získat výpis

svého vlastního programu a zároveň i výsledky v textové či grafické podobě. Na 4 pracovištích mají navíc možnost své programy nahrávat na kazety.

Dá se říci, že zvláště v poslední době zájem o využívání učebny B1 začíná převyšovat její kapacitní možnosti. V průběhu letního semestru 1988 probíhala v učebně výuka zajišťovaná šesti katedrami FT. V předmětu mikroelektronika se přibližně třetina všech praktických cvičení odehrávala u počítačů v učebně B1. Ve volných blocích pak byla zařízení v učebně k dispozici studentům pro jejich individuální práci.

Plné vytižení učebny B1 od ranních až do pozdních hodin večerních má však i své stinné stránky - poruchovost počítačů, dlouhé čekací doby na opravu, otázka dozoru v učebně. Přes tyto nedostatků je třeba říci, že učebna B1 hraje důležitou roli v programu elektronizace na VŠST a přispívá k zefektivnění výukového procesu i k rozšíření profilu absolventů naší školy.

Ing. Jan Nouza, CSc., KEL

VYUŽITÍ ZEMNÍHO PLYNU JAKO MOTOROVÉHO PALIVA

XVII. sjezd KSČ vytýčil strategii urychlení sociálně ekonomického rozvoje naší země. Jednou z klíčových oblastí, kde se rozhoduje o realizaci této sjezdové linie, je vědeckotechnický pokrok a jeho uplatnění v praxi. Při zvyšování využití vědeckotechnického rozvoje jako rozhodujícího činitele intenzifikace ekonomiky stanovil XVII. sjezd KSČ prosazovat výraznější uplatňování vědeckotechnického rozvoje při realizaci postupných strukturálních změn ekonomiky. Přitom se má vycházet z vědeckotechnických a ostatních cílových programů a úkolů vyplývajících pro ČSSR z Komplexního programu vědeckotechnického pokroku členských zemí RVHP do roku 2000.

Mezi úkoly hospodářské a sociální politiky strany v letech 1986-1990 patří mj. též efektivní využívání zemního plynu, jehož zdroje pro tuzemskou spotřebu mají narůst během pětiletky o 45 % a dosáhnou koncem pětiletky 15,4 mld. m³. Jednou z klíčových otázek zvyšování životní úrovně občanů je tvorba a ochrana životního prostředí. Naléhavým úkolem je zlepšení celkového stavu jednotlivých složek životního prostředí, zejména ovzduší, vody, půdy a lesů, a nutnost považovat péči o životní prostředí za nedílnou součást stranické a státní politiky.

Velmi efektivním využitím zemního plynu je jeho použití jako paliva pro spalovací motory, které přináší jednak úspory klasických kapalných paliv získávaných zpracováním ropy, jednak snížení škodlivých emisí motorů. Úkol "Využití zemního plynu jako motorového paliva" patří od roku 1984 do seznamu dlouhodobých komplexních opatření RVHP. Výbor pro spolupráci RVHP zahrnul tento úkol do prioritního programu.

Z jednání XVII. sjezdu KSČ i 5. zasedání ÚV KSČ, ale i výše uvedených dokumentů RVHP jednoznačně vyplývá význam použití zemního plynu jako motorového paliva.

Mezi nejvýznamější pracoviště v ČSSR zabývající se výzkumem a vývojem motorů na zemní plyn patřila do nedávné doby i katedra strojů průmyslové dopravy. I když těžiště vědeckovýzkumné činnosti katedry v období 1986-1990 spočívá ve zvyšování užitečných vlastností vznětových motorů cestou vysokého přeplňování a ve výzkumu hydrostatického a hydrodynamického přenosu energie v mobilních pracovních strojích, pokračuje vzhledem k současným možnostem vědeckovýzkumná činnost zaměřená na využití plyných paliv u spalovacích motorů v omezeném rozsahu. Podle plánu rozvoje katedry na léta 1986-1990 se jedná o:

- konstrukční práce z oblasti přestavby stávajících motorů na motory plynové, a to zejména motorů LIAZ, u kterých je možná a žádoucí bezprostřední aplikace v praxi.
- výzkum a vývoj palivového zařízení pro plynové motory.

Nezbytnou součástí další úspěšné vědeckovýzkumné práce zaměřené na plynové motory je i její experimentální část v rozsahu, který je obvyklý na jiných vysokých školách, např. ČVUT v Praze, SVŠT v Bratislavě, nebo výrobních podnicích o.p. TATRA, o.p. ČKD Praha aj. Experimentální práce byly v laboratoři KSD prováděny až do roku 1983, od té doby nebyl vydán příslušný předpis, který by tyto práce umožňoval.

Lze konstatovat, že vědeckovýzkumná činnost v oblasti využití plyných paliv pro spalovací motory, jejíž součástí jsou i experimentální práce, je v naprostém souladu se závěry XVII. sjezdu KSČ a zaslouží si, aby jí byla na naší škole věnována příslušná pozornost.

Josef Laurin, Lubomír Moc,
katedra strojů průmyslové dopravy

Není dne, aby se v televizi, novinách nebo časopisech neobjevila zmínka o počítačích. V souvislosti s nimi se mluví o tzv. "druhé gramotnosti". Tento výraz není nadnesený, ale vyjadřuje samozřejmost znalosti programování. Tak, jak je pro nás přirozená znalost čtení a psaní, stává se postupně samozřejmostí i znalost programování.

Při své návštěvě v kroužku programování Stanice mladých techniků VŠST Liberec jsem se o tom plně přesvědčila. Očekávala jsem, že za počítači uvidím zadumané tváře starších studentů. Otevírám však dveře a za obrazovkami jsou sotva vidět dětské hlavy. Věnují pozornost pouze počítačům a ani při rozhovoru s jejich vedoucím s. Rokošem nebo s nimi samotnými, neodvracejí ruce od kláves. S. Rokoš mi podal několik základních informací. Kroužek programování vznikl původně pro děti zaměstnanců VŠST, ale s přibývajícím zájmem o počítačovou techniku a s nepřibývajícím množstvím kroužků vybavených počítači, se rozhodli rozšířit možnost navštěvovat tento kroužek i pro širší obec dětí z Liberce. Jsou zde děti od 3. do 8. třídy. Proto jejich schopnost pracovat s počítačem je značně rozdílná, ale přesto se daří vedoucímu jejich zájmy koordinovat. Jsem svědkem toho, jak si 14-ti letý kluk sestavuje sám program, i toho, jak jeho desetiletý kamarád zatím jen "hraje" počítačové hry. Oba kluci však obsluhovali počítač s jistotou zkušeného programátora. Vedoucím mi k tomu řekl: "Děti se naučí základy programovacího jazyka BASIC a i kdyby si tu jen hrály, má to pro ně význam. Nebudou se v budoucnu bát zasednout za počítač a budou ho považovat za samozřejmou pomůcku stejně tak jako kalkulačku a navíc počítač na rozdíl např. od televize nutí neustále myslet".

Počítač Ondra, na kterém děti pracovaly, je adekvátní jejich znalostem, ale přesto by si přály ony i jejich vedoucí počítač s větším rozsahem paměti a více spolehlivým, i když v deníku, do kterého jsem nahlédla, převažovala slova - bez závad.

Nechtěla jsem mladé programátory dál rušit ani nahlížením přes rameno na jejich obratnou manipulaci s klávesnicí, i když na nich bylo vidět, že se jen tak něčím vyrušit nedají. Jejich vedoucí mi řekl, že po dvou hodinách, kdy mají odcházet domů, jsou do práce tak zabraní, že on často musí vypnout proud, aby děti na týden odtrhly ruce od klávesnic.

Sama vím, že zkouška z programování byla pro mnohé studenty problémem, ale po chvílích strávených v tomto kroužku, jsem nabyla přesvědčení, že tyto děti z ní velké obavy mít nebudou.

Miluše Fialková, I. r. FT

Poznámka: (Několik fakt na závěr)

Stanice mladých techniků na VŠST vznikla v lednu 1986 díky společnému úsilí vedení školy, ČSVTS, ROH a SSM. V současné době pracuje 6 kroužků s celkovým počtem 96 dětí. Vedení zajišťují mladí zaměstnanci školy, studenti a 1 pracovník k.p. Elitex. Hlavním vedoucím je Ing. Aleš Lufinka (KST), dále kroužky vedou: Ing. Zdeněk Kůs (KOR), Ing. Jana Krajová (KOR), Miroslav Petráš (KEZ), Ing. Alfons Rokoš (Elitex), studenti Iva Kříčková (3. r. FT), Jiří Strnádek (2. r. FS), Luděk Rak (4. r. FS), Marek Špika (2. r. FS). Má-li někdo další zájem o spolupráci se stanicí, může se ohlásit Ing. Lufinkovi na tel. číslo 318.

DIVADELNÍ SOUBOR DRN TŘETÍ NA NÁRODNÍ PŘEHLÍDCE VYSOKOŠKOLSKÝCH DIVADEL "AKADEMICKÉ BRNO 1988"

Ve dnech 24. - 28. května 1988 13 vysokoškolských divadelních souborů soutěžilo v Brně. DRN z VŠST se umístil na třetím místě hrou "Něco jako sousto pro zástupce tisku". Otiskujeme referát o vystoupení našeho souboru, který byl uveřejněn ve zpravodaji Akademické Brno 26. května 1988.

"Na nic jsem nebyl připraven, nic jsem nečekal. Dost možná právě proto mě představení mile překvapilo. Vždyť bylo jistým oživením v maratónu obsahově i formálně náročných představení. Nemám v úmyslu hýřit na adresu DRN nějakými superlativy, nicméně souboru se podařilo hodně. Vždyť rozesmát téměř celé hlediště (to téměř platí jen pro Petra Motýla z divadla Barák) není maličkost.

Delfín v úvodu neměl pravdu, když říkal, že v představení bude všechno "postupovat plně v duchu samoučelnosti", protože jediný účel, jaký hra mohla mít - rozesmát diváky, byl splněn.

Domnívám se, že v případě "Něco jako sousto pro zástupce tisku" nejde ani tak o hru, jako spíše o hříčku, o klasické studentské divadlo, o recesi. Někdy, bohužel, za každou cenu, takže se občas stávalo, že inscenátoři klouzali až do podbízivých vtípů, které nabourávaly dobrý dojem z představení. Nicméně DRNu nelze upřít některé rožijní nápady (scény s bazénem, se Zurangot). Herci hráli s chutí, bylo vidět, že mají ze hry radost, a už tímto prostým faktem se jim podařilo na mě jako na diváka přenést atmosféru z jeviště. Neměl jsem tedy onen pocit hluboké propasti mezi mnou a herci, který poslední dobou tak často mívám při návštěvě většiny divadel. Možná je to dáno právě tím, že představení tohoto typu přišlo na AB právě včas" -fip-

Celostátní KONFERENCE SVOČ V OBORU TECHNOLOGIE TEXTILU, KŮŽE, GUMY A PLASTICKÝCH HMOT

Ve dnech 1. - 3.6. 1988 probíhala na fakultě textilní VŠST celostátní konference SVOČ v oboru Technologie textilu, kůže, gumy a plastických hmot. Vlastní soutěžní část se konala 2.6.1988 v areálu VŠST. Soutěžní práce byly obhajovány ve čtyřech sekcích: mechanická technologie, chemická technologie, teoretické základy oboru a ekonomika a řízení podniku a ASŘ.

Z VŠST se zúčastnilo celkem 19 soutěžních prací. Další soutěžní práce byly zaslány z fakulty technologické VUT Gottwaldov, SVŠT Bratislava, VŠCHT Pardubice, VŠCHT Praha.

Vítězné práce v jednotlivých sekcích:

Mechanická technologie

1. místo: Múdrík Marián, FT VUT Gottwaldov, Opatová Dagmar, FT VUT

"Aplikace frektrální teorie na hodnocení kvality výrobků při vytlačování"

Chemická technologie

1. místo: Janíček Petr, VŠCHT Pardubice

"Barvení bazicky modifikovaného PP aniontovými barvivý"

Teoretické základy oboru:

1. místo: Šíma Antonín, VŠST Liberec

"Studium povrchu materiálu pomocí optických metod"

Ekonomika a řízení podniku a ASŘ

1. místo: Pavelka Václav, FT VUT Gottwaldov

"Aplikace matematické teorie experimentu v technologických procesech".

Studenti VŠST získali celkem jedno 1. místo, dvě 2. místa a dvě 3. místa.

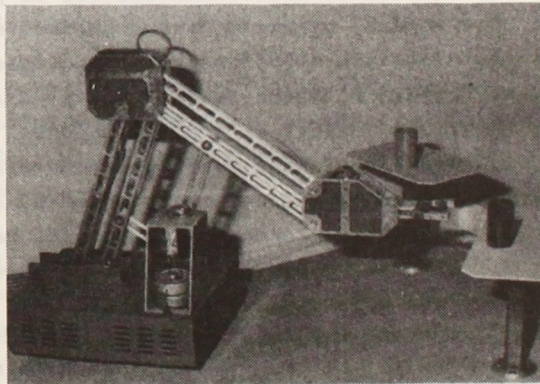
Všechny odborné komise hodnotily zúčastněné práce jako velmi dobré s vysokou teoretickou úrovní, nejlepší z nich jsou na návrh hlavní poroty navrženy na udělení dalších zvláštních cen (cena ČSAV, atd.).

Ing. Zdeněk Kůs, tajemník organizačního štábu

CELOSTÁTNÍ VÝSTAVA ZENIT 1988 V PRAZE

Ve dnech 1. - 14. 6. 1988 se v PKJOF v Praze konala celostátní výstava s mezinárodní účastí ZENIT 1988, pořádaná ÚV SSM.

Bylo na ní vystaveno několik set prací mladých autorů do věkové hranice 35 let. Z VŠST Liberec se zúčastnil exponát "Školní robotizované pracoviště", autorů Ing. Zdeňka Kůse, Ing. Jany Krajové a Gerharda Geislara, vyvinutý a vyrobený na katedře oděvnictví a robotiky, vedené Doc. Ing. Antonínem Havelkou, CSc. Autoři měli na této výstavě možnost konfrontovat výsledky své práce jak s dalšími vystavenými pracemi, tak s názory odborné veřejnosti. Lze říci, že exponát přispěl k popularizaci VŠST.

Ing. Zdeněk Kůs

Dne 27.4.1988 v rámci Dnů studentské aktivity vyvrcholil rok SVOČ 1987/88. Uvádíme autory a názvy vítězných prací v jednotlivých sekcích:

Historie a současnost budování socialistické společnosti, aktuální otázky čs.sov.vzrahů a MDH:

Kříčková, I.-Pytlíková D. Salvetová, K.: Úloha Stanic mladých techniků a přírodovědců a klubů vědeckotechnické činnosti mládeže při rozšiřování účasti dětí a mládeže ve VTR.

Sociálně ekonomické důsledky VTR a otázky životního prostředí:

Vránová, G.-Vlasáková, Y.: Úvaha o podstatě efektivnosti základních výrobních fondů a jejich roli v rozvoji národního hospodářství

Ekonomika, organizace, řízení podniku:

Weisendová, M.: Uplatnění hodnotové analýzy v řízení

Strojírenská technologie:

Ježek, J.-Šára, P.-Neuhöfer, M.: Porovnání změny vláken ve výstřižcích z PA6 plněného skleněnými vlákny vlivem technologie vstřikování s následným statistickým vyhodnocením.

Strojírenská metalurgie a materiály:

Zámečník, J.: Difuze uhlíku v uhlíkových ocelích při vysokých rychlostech ohřevu a ochlazování.

Textilní technologie:

Barátová, Z.: Vplyv orientácie povlaku vyčesávacieho valca na hmotnú rovnomernosť rotorovej priadze

Výrobní stroje a zařízení:

Egrt, R.: Rekonstrukce důlního tahače řady KTR na hydrostatický přenos výkonu.

Technická kybernetika:

Szeles, P.: Použití jazyka PROLOG v regulaci

Odborný projev v ruském jazyce:

Šmilňáková, Š.: Zpracování odpadních vod ozónem

Odborný projev v neslovanském jazyce:

Soukup, L.: Výukový a zkušební program na silná slovesa

Český jazyk pro cizince:

Tewodroz Endalew: Obrábění laserovým paprskem.

Do celostátních kol soutěže bylo doporučeno celkem 30 prací. CV SSM blahopřeje vítězům a děkuje všem zaměstnancům a studentům, kteří se podíleli na zajištění roku SVOČ. Těšíme se na spolupráci v roce 1988/89.

Roman Vacátko, místopředseda CV SSM

CELOSTÁTNÍ KOLO SVOČ V OBOU STROJÍRENSTVÍ

Ve dnech 8. až 10. června 1988 se zúčastnila delegace z naší vysoké školy celostátního kola SVOČ v oboru strojírenství, konaného na Slovenské vysoké škole technické v Bratislavě.

V porotách za VŠST zasedali Doc. Ing. Jiří Horyna, CSc., RNDr. Ing. L. Sodomka, CSc., Doc. Ing. A. Potěšil, CSc., Ing. M. Malý, CSc., Ing. I. Kubelková, CSc., Ing. P. Pokorný, L. Váňová.

V devíti sekcích se zúčastnilo soutěže 13 prací z VŠST, z nichž získalo 5 ocenění.

1. místo: J. Zámečník: Difuze uhlíku v uhlíkových ocelích při vysokých rychlostech ohřevu a ochlazování (sekce strojírenská technologie, školitel Doc. Ing. J. Horyna, CSc.),

1. místo: M. Brejša, L. Bucek: Konstrukce stroje na snášení archů papíru (sekce konstrukce strojů a zařízení, školitel Ing. J. Sypeký)

1. místo: Z. Panchartek: Konstrukce systému automatické výměny efektorů průmyslových robotů (sekce robotika a robototechnologie, školitel Doc. Ing. F. Novotný, CSc.)

3. místo: Š. Šmilňáková: Zpracování odpadních vod ozónem (sekce jazyková, školitelka L. Váňová),

4. místo: Z. Klouzek: Modelování procesu broušení osamoceným zrnem (sekce strojírenská technologie, školitel Doc. Ing. J. Gazda, CSc.,

Práce J. Zámečníka byla navržena na cenu ČSAV jako jediná ze všech prací, další dvě byly navrženy na cenu ČSTVS. Práce Š. Šmilňákové byla navržena na cenu Českého literárního fondu.

Všem oceněným soutěžícím i jejich školitelům blahopřejeme a děkujeme za vzornou reprezentaci.

Ing. Petr Louda, vedoucí org. výboru CK SVOČ

Již od poloviny února bylo rozhodnuto, že letošní ročník školního kola Vysokoškolské akademie (ve znalostech o 70 letech Československa, dětském a mládežnickém hnutí, všeobecném přehledu o aktuálních politických a ekonomických otázkách) se bude konat poslední středu v březnu. Hned nato se objevila otázka, jak sehnat lidi. Ne, že bychom slyšeli, že nejsou, ale většina studijních vedoucích kroužků z 1. ročníku (pro jehož posluchače byla VŠ akademie pořádána především) se vyhnula své odpovědi tím, že na schůzku, na které měli nahlásit jména soutěžících, zkrátka nepřišli.

Školní kolo VŠ akademie bylo zahájeno 30.3.1988 úderem 17. hodiny v klubu "S". Ze šesti družstev, která přislíbila účast, se dostavila čtyři. Je pravda, že v polovině soutěže (hodinu po oficiálním začátku) přišlo ještě jedno družstvo, které si buď spletlo začátek, nebo jeho členové ještě nezjistili, že již byl zaveden letní čas. Soutěž měla úroveň a v posledním kole byla opravdu napínavá, protože i po posledním kole měla družstva na prvních dvou místech shodný počet bodů. V mimořádném kole bylo vítězné družstvo lepší pouze o pověstný chlup, v našem případě o 1 bod.

Celá organizace celoškolského kola byla účastníky hodnocena jako výborná. Minuta na přípravu odpovědi byla odměřována hudbou, porota ve složení předseda doc. Ing. V. Kubišta, CSc., členové s. Vacátko a Ing. Petrůjová

byla objektivní, zapisovatelka bodů byla přesná a v neposlední řadě dík patří i hlavnímu organizátorovi s. Novému z ŮML. Do krajského kola postupovala dvě nejlepší družstva (obě z I. r. FS). Protože jsme zvyklí na dobrou organizaci našeho školního kola, více jsme si všimli nedostatků kola krajského. Porota se teprve po 1. kole domluvila na systému bodování, nikde jste se nemohli dočíst o průběžném zisku bodů, čas na přípravu otázky byl vyplněn rádobou vtipnými poznámkami moderátora na jednoho ze členů poroty (zástupce KV SSM). Jinak soutěž proběhla rychle, zbytečně se nezdržovala. Snad jsme naši škole neudělali druhým a třetím místem ostudu.

I přes všechny nedostatky jsme se jako účastníci krajského kola dohodli, že příští rok se přinejmenším pokusíme zopakovat výsledky z letošního ročníku a svazákům z pedagogické fakulty ukážeme, že i budoucí inženýr může mít přehled o otázkách, které bývají zpravidla bližší začínajícím pedagogům.

Světlana Dědičová, I. ročník FS
členka ideologické komise CV SSM.

Poznámka:

1. místo v celoškolském kole a 2. místo v kole krajském obsadilo družstvo I. ročníku FS ve složení: Světlana Dědičová, Jan Drabina, Jiří Němeček ze studijní skupiny B5.

BLAHOPŘEJEME.

SETKÁNÍ S POSLANKYNI

Dne 25. dubna 1988 navštívila VŠST soudružka Dobromila Vránová, poslankyně Federálního shromáždění, pracovnice n.p. Veba, Žďár u Police nad Metují. Na VŠST byla pozvána v rámci akcí "Strana hovoří s mládeží" a na koleji Třebízského byla pro posluchačky I. r. FT zorganizována koordinační radou koleje beseda.

V dopoledních hodinách se soudružka Vávrová setkala s děkanem textilní fakulty, Doc. Ing. Jáchymem Novákem, CSc., seznámila se se základními údaji o naší škole i se záměry do budoucna.

V odpoledních hodinách proběhla na koleji beseda, byla srdečná a bezprostřední a pro naše posluchačky byla jistě zajímavá a cenná. Rovněž soudružka Vávrová hodnotila průběh besedy velmi příznivě a je ochotná k další návštěvě naší školy.

Beseda proběhla pod patronací s. Josefa Hrašeho, předsedy fakultního výboru KSČ na textilní fakultě. Za organizaci SSM se na závěr besedy rozloučila se soudružkou Vávrovou předsedkyně kolejší rady a poděkovala jí za milou návštěvu kytičkou.

Ing. Mirka Dostalová, předsedkyně koordinační rady koleje Třebízského

Okresní odborová rada udělila čestné uznání ZO ROK VŠST Liberec za výsledky dosažené v okresní soutěži v roce 1987 "Budujeme vzornou odborovou knihovnu". Diplom převzala s. Dana Dejdomá na okresním aktivu knihovníků dne 24.5.1988.

PÍŠE SE O VŠST

- Vpřed 26.1.88 Zemřel soudruh Oldřich Lubojacký (nekrolog)
- Chmelařství 2/88 Ve sklizni chmele pomáhalo 35 000 studentů (článek+foto)
(vyhodnocení nejlepších česáčů chmele, VŠST/
Vyhodnocení celonárodní soutěže česáčů chmele v r. 1987
(tabulkový statistický přehled)
- Vpřed 29.3.1988 Jaroslav Balatka (nekrolog)
- Vpřed 29.3.1988 Vychovat všestranně připravené kádry (článek)
(výroční všeplernární schůze KSČ na VŠST)
- Vpřed 8.4.1988 Ocenění poctivé práce (noticka) (vyznamenání školským pracovníkem,
mezi nimi zaměstnanci VŠST).
- Vpřed 12.4.1988 Jak řeší problémy svazáci na VŠST (článek) (celoškolská konference
SSM na VŠST)
- Chmelařství 5/88 Vacek, J.: Liberečtí vysokoškoláci na sklizni chmele v JZD Rudý Říjen
Kněžves u Rakovníka (článek)
- Průboj 19.5.1988 Vystoupení rektora VŠST s. prof. Stříže na krajské konferenci KSČ
v Ústí n.L.

ZKUŠENOSTI ZE ZAHRANIČNÍCH CEST

INDICKÉ VYSOKÉ ŠKOLY

Ing. Redko Kovář, CSC.

Tento krátký příspěvek není schopen popsat ani jeden den pobytu v Indii, berte ho proto spíše jako jen jako pozvánku na posezení a povídání o této rozporuplné krásné zemi a o jejím školství a textilním průmyslu

Školství v Indii je poznamenáno dřívější koloniální nadvládou a má mnoho podobného se školstvím v Anglii. 5+5 let základní školy (Basic School + High Achool) musí být před

vstupem na některou z vysokých škol (University, College, Institut) doplněno dvěma lety "Higher Secondary School", celkem to činí 12 let jako u nás. Vysoké školy bývají umístěny v jednom areálu s kolejemi, ubytovnami pro zaměstnance, sportovišti a často i hotelem pro hosty, obchody apod. Ušetří to spoustu času, který u nás musejí pedagogové i studenti trávit přemísťováním se v prostoru a čase. Počet studentů bývá dlouhodobě stabilní a počet učenben odpovídá počtu studentů. Tak, jak je rozporuplný celý život země, jsou i značné rozdíly

ve finančním zajištění a organizaci jednotlivých škol. Elitním zařízením je IIT (Indian Institut of Technology), jehož pracoviště v Delhi má 183 profesorů, 147 Assist. profes. (docentů), 14 lectures (asistentů), 55 pracovníků pro vědeckovýzkumnou činnost, 26 konstruktérů, 8 programátorů a další zaměstnanci. V jednom ročníku studuje 300 předgraduálních studentů, kteří téměř všichni po zhruba 4 letech (může to být nejvíce 7 let) získají hodnost B.Tech. (Bachelor of Technology) nebo jiné srovnatelné tituly. Dále zde studuje ještě menší počet postgraduálních studentů, kteří se snaží (opět zpravidla úspěšně) získat titul M. Tech. (Master of Technology), Ph. D. (Philosophy Doctor), Dr. apod. Celkem tedy není počet studentů o mnoho větší nežli na textilní fakultě VŠST.

Na strojním vybavení škol se v současné době šetří - průměrně je ještě starší nežli na VŠST. Poněkud lepší je přístrojové vybavení laboratoří a vesměs lépe nežli VŠST jsou vysoké školy v Indii vybaveny malou výpočetní technikou. Např. tandem mikropočítač a televizní přijímač se nepoužívá vůbec, vždy jen jednobarevné (většinou zelené) nebo vícebarevné monitory. Mikropočítače jsou běžně vybaveny vestavěnými nebo samostatnými diskovými jednotkami, je zde dostatek tiskáren, relativně málo je jenom grafických jednotek.

Počet uchazečů na jednoho studenta je na technických vysokých školách zhruba 20-50, někdy i více. Není divu, vždyť např. textilní technologii studuje jen asi 400 lidí ročně, což je na 817 milionů obyvatel a rozvinutý textilní průmysl málo. A dále je možné absolvováním vysoké školy mnoho získat - např. si podstatně zlepšit své společenské i sociální postavení. V Indii je ale zatím dostatek pracovních sil a ani absolvent vysoké školy nemá garantované odpovídající zaměstnání.

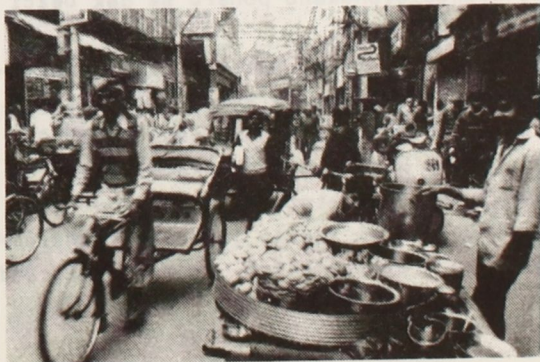
Zájem o studium je u těch šťastných, kteří byli přijati na vysokou školu, značný. Studenti jsou aktivní i při přednáškách, které tvoří spolu s laboratorními cvičeními těžiště výuky, vědí si rady při práci s literaturou apod. Např. na IIT Delhi jsem ve studovněch zastihl asi 150 studentů najednou. Prostory knihovny a studoven jsou neporovnatelně větší nežli na VŠST a přesto jsou už považovány za nedostatečné, staví se zde nová samostatná budova. Učebnice ve formě našich skript zde nejsou, studenti musí vystačit se zahraniční nebo domácí literaturou ostatních forem, většinou v angličtině. Vyučovací jazykem je rovněž angličtina, neboť prakticky na všech vysokých školách studují posluchači různých národností (v Indii je 16 oficiálních jazyků a spousta jazyků a nářečí dalších).¹³

Laboratorní a dílenská výuka zde není popelkou, ale představuje asi 33 % výuky odborných předmětů podle učebních plánů. Teoretická cvičení v učebnách naproti tomu jen asi 11 %, 56 % jsou přednášky. V laboratořích a dílnách se studenti nejen seznamují se stroji a přístroji, ale také s jejich obsluhou, seřizením, se vzorováním na textilních strojích apod. Zkouší se formou písemných testů. Zpravidla se jedná o tři testy průběžné kontroly během semestru, které se ale započítávají asi 30 % do závěrečné zkoušky, a závěrečný test. Často zkouší nestranný examinátor nebo komise. Na závěr studia je potom potřeba jen obhájit závěrečnou práci (projekt), opakování semestrálních zkoušek formou státních závěrečných zkoušek se neprovádí. Uplatňují se u kolektivní diplomové práce až kolem šesti autorů, obhájí ji ale každý samostatně. Významný je systém postgraduálního studia, které tvoří organickou jednotu s předgraduálním studiem. Každý stupeň studia je zakončen další závěrečnou prací.

Textilní závody rovněž nejsou jednotné, v Indii se můžeme setkat s domácí textilní výrobou např. na ručních stavech, s minizávodů s několika desítkami zaměstnanců i s velkými závody nebo skupinami závodů s denní produkcí přes 10 tun textilních výrobků. Naše rčení "nejdou lidi" v Indii neplatí, textilní závody mají dostatek zaměstnanců, v drtivé většině mužů, pracují běžně na 3 směny a používají značný podíl staršího technologického vybavení. Modernizovat pro úsporu pracovních sil zde není tak naléhavé.

O dalších poznatcích z cesty, tj. o výzkumných ústavech, architektuře, současném životě apod. až ústně.

LYŽOVÁNÍ

V tělovýchovné jednotě Slavia VŠST patří lyžařský oddíl svojí rozsáhlou činností k aktivním oddílům. Jeho působnost je zahrnuta do šesti oblastí a to na: úsek sjezdového, běžeckého a sportovního lyžování, závodu sdruženého, rozhodčích a cvičitelů. Při lyžařském oddílu pracuje veřejná lyžařská škola č. 57, která je zaměřena na výuku základů lyžování zejména dětí zaměstnanců VŠST.

V čele oddílu stál po mnoho funkčních období Josef Lánský, od roku 1987 je předsedou Ing. Jaroslav Stehlík, CSc. Oddíl byl zapojen do socialistické soutěže a postupně získal některá nižší ocenění, od roku 1985 po tři roky soutěžil o titul stříbrná plaketa ČSTV. Uzavřený závazek byl vždy ročně vyhodnocován výborem TJ Slavia a závěrečná obhajoba titulu se uskutečnila 23. února 1988, v rámci oslav 40. výročí Února 1948, za přítomnosti předsedy politicko-výchovné komise Zdeňka Podehradského a předsedy TJ Slavia doc. Ing. Jaromíra Gazdy, CSc. Zpráva o plnění jednotlivých bodů závazku byla přehlídkou dobře vykonané práce, neboť všechny úseky oddílů si vedou velmi zdatně nejen na poli sportovním, ale celou činností obohacují práci TJ Slavia, která patří k nejvýznamnějším v Liberci i v Severočeském kraji. Řada sportovců lyžařského oddílu získala úspěchy jak ve vysokoškolském sportu, tak i na úrovni vrcholového sportu ČSSR.

Při obhajobě stříbrné plakety byly připomenuty úspěchy v tělovýchovné činnosti, kdy v tříletém soutěžním období bylo získáno celkem 47 prvních výkonnostních tříd, 30 druhých a rovněž 30 třetích výkonnostních tříd. Mezi nejvýznamnější úspěchy uplynulého období patří výsledky sportovců na Československé univerziádě 1985, kde tituly akademických přeborníků získali Martin Janoušek a štafeta mužů na 3x10 km. O rok později pak tituly získali Karel Lank ve sjezdu, Luboš Prchal a Martin Janoušek v běhu a štafeta 3x10 km. Běžci v této sezóně získali 1. místo ve studentské lize a další úspěchy na mezinárodních akademických přeborech v Polsku, Rakousku a Švýcarsku. V rámci Československého poháru se pak běžci umístili na 9. místě.

Rok 1987 byl rokem Světové zimní univerziády, která se konala ve Vysokých Tatrách. Na základě výborných výsledků našich běžců byla jich řada nominována do akademického družstva i do reprezentační rezervy a současně byl Dr. Karel Veselý jmenován trenérem akademického družstva běžců. Dobrých umístění

na SZU v Tatrách dosáhli Luboš Prchal, Janoušek a Zurynková. Také účast sportovců na Československé univerziádě v Košicích přinesla řadu velmi dobrých umístění. I v tomto roce zvítězili běžci ve vysokoškolské lize.

Rovněž sjezdaři i přes složitější podmínky se prosazují v soutěžích a dobře reprezentují lyžařský oddíl. Na SZU získala Jandová 3. místo v obřím slalomu a 4. místo ve slalomu. Celkově pak družstvo sjezdařů obsadilo 2. místo v severočeském poháru, tomu také odpovídají pěkná umístění v rámci ČSR i ČSSR, kde patří k nejlepším Jandová a Holický.

Úsek závodu sdruženého se věnuje výchově mladých sdruženářů a dosahované výsledky patří k velmi dobrým. V rámci soutěže družstev obsadily žáci 4. místo v ČSSR.

Vedle této výkonnostní sportovní činnosti oddíl rozvíjí činnost i v ostatních oblastech. Jedná se zejména o výuku základů lyžování. V letech 1985-87 byla vždy uspořádána lyžařská škola, do které jsou přednostně přijímány děti zaměstnanců VŠST a na tomto úseku spolupracuje oddíl se ZV ROH VŠST. Za uvedené období se školou zúčastnilo 338 dětí. Nyní má oddíl 27 cvičitelů a za soutěžní období bylo vyškoleny 11 nových cvičitelů.

Záslužná je rovněž činnost rozhodčích, kteří zajišťují jak závody pořádané oddílem, tak i závody jiné, např. Jizerská padesátka, turné Bohemia, přebory ČSR apod.

S oddílem jsou již tradičně spojeny některé závody uskutečňované pravidelně. Mezi ně patří kritérium prvního sněhu, náborový závod sdruženářů, mezinárodní skokanské turné LVT, severočeský pohár v závodě sdruženém, pohár SČSP a oblastní přebory vysokých škol.

Oddíl pro svoji činnost využívá dvou tělovýchovných zařízení a to areálu skokanských můstků u VŠST a lyžařského vleku v Rudolfově. Členové oddílu zajišťují a podílí se na dostavbě a údržbě těchto zařízení. V uplynulém období bylo celkem odpracováno přes 2300 brigádnických hodin, jednalo se např. o úpravu nosné konstrukce můstků, vybudování lyžařny pod můstkem, modernizace výpočtové techniky na můstku, stavební práce při instalaci oteplovací buňky v Rudolfově a údržba vleku v Rudolfově.

Na základě předložené zprávy o plnění uzavřených závazků a diskusních příspěvků jednotlivých zástupců úseků lyžařského oddílu bylo doporučeno udělení titulu stříbrná plaketa ČSTV.

KOPANÁ

OPVŠ - 28.4.1988 na stadionu v Liberci - VŠST - PeF Hr. Králové 2 : 4 (1:3)

Varující prohra studentů VŠST Liberec v posledním utkání základní skupiny OPVŠ. I přes porážku družstvo VŠST postupuje do semifinále.

Branky VŠST: Leinhäupel z penalty, Franclík.

Sestava VŠST: Kmoníček-Franclík, Knotek, Barbarič, Tuček-Leinhäupel, Pižl, Petřík-Reichelt, Weisheitel, Petrovič /Kormaník/

OPVŠ - semifinále - VŠST - VŠZ Praha 3 : 2 /0:1, 2:2/

V semifinálovém utkání, ve kterém se rozhodovalo o postupujícím na AM ČSR, zvítězili ve velmi kvalitním a vyrovnaném utkání studenti VŠST až v prodloužení, když prohrávali již 0:2. Utkání se hrálo na travnatém hřišti TJ Sokol Krásná studánka 12.5.1988.

Sestava VŠST: Gruncel-Lacina, Knotek, Barbarič, Zetlitzer-Petřík, Leinhäupel, Pižl, Hromádka-Weisheitel, Staněk

Střídali: Petrek, Serbousek, Petrovič

Branky VŠST: Leinhäupel 2, Lacina

OPVŠ - finále - 23.5.1988 v Praze na Strahově - FTVS UK Praha - VŠST Liberec 2 : 3 /0:2/

Překvapivý, ale zasloužený úspěch studentů VŠST Liberec ve finálovém utkání oblastních přeborů VŠ v kopané pro rok 1988. Tímto vítězstvím získali titul oblastního přeborníka VŠ v kopané

Sestava VŠST: Gruncel-Lacina, Knotek, Zetlitzer-Petřík, Leinhäupel, Hromádka, Petrovič/Weisheitel/ Sochor, Staněk

Branky: Sochor, Hromádka, Petrovič

Akademické mistrovství ČSR - Pardubice 7.6.1988

Utkání o 3. místo: FTVS UK Praha - PeF Ostrava 3 : 0 /0:0/

Utkání o 1. místo: UP Olomouc - VŠST Liberec 6 : 0 /2:0/

I přes krutou porážku ve finále akademického mistrovství ČSR v kopané dosáhli studenti VŠST Liberec významného úspěchu, když získali stříbrné medaile. Celkově v soutěži hrálo 26 vysokoškolských družstev. Na úspěchu se podíleli tito hráči:

Gruncel, Trojan, Zetlitzer, Knotek, Lacina, Petřík, Pižl, Leinhäupel, Hromádka, Weisheitel, Staněk, Petrovič, Sochor, Pokorrý, Barbarič, Petrek, Reichelt, Franclík.

Jan Novák, KTV

ORIENTAČNÍ BĚH

PeF Hradec Králové uspořádala ve dnech 8.-9.6.88 AM ČSR v orientačním běhu. AM se zúčastnili všichni naši nejlepší závodníci včetně reprezentantů ČSSR. Soutěže jednotlivců se konaly v Čermné u Náchoda, soutěže štafet poblíž Hradce Králové. V soutěži jednotlivců dosáhl pěkného výsledku student I. r. FS Pavel DLABOLA, který se umístil na 6. místě /64:02/. Zvítězil Vavris z VUT Brno časem 60:49. V soutěži štafet skončilo družstvo VŠST Liberec v sestavě Kolisch, Dlabola, Mutinský na 10. místě z 18 štafet.

Jan Novák, KTV

TENIS

Posluchači VŠST Liberec Jan Beránek /I.r. FT/, Martin Dvořák /I.r. FS/ a Sylva Hollanová (I.r.FT) dosáhli velmi dobrých výsledků na oblastních přeborech vysokých škol v tenise, které se konaly v Hradci Králové. Ve dvouhře obsadil Beránek 2. místo a Hollanová 3. místo. Ve čtyřhře byla dvojice Beránek, Dvořák opět druhá a také Hollanová získala 2. místo.

Beránek a Hollanová se kvalifikovali na akademické mistrovství ČSR do Plzně.

Miroslav Volf, KTV

ATLETIKA

Studenti VŠST Liberec se zúčastnili ve dnech 9.-10.5.1988 v Plzni oblastních přeborů VŠ pro rok 1988 s těmito výsledky:

1. místo Vlastimil JECH /IV.SF/	400 m	49,0
1. místo Milan PEŠAVA /I. FS/	5000 m	15:18
3. místo Jan JECH /II. FS/	400 m	50,7
6. místo Jitka BUDINSKÁ (III.FT/	výška	160 cm

VOLEJBAL

Ve dnech 5.-8.5.1988 se naše družstva žen a mužů zúčastnila již po druhé mezinárodního turnaje ve volejbalu ve Wroclavi /PLR/. Turnaje se zúčastnila družstva z pěti zemí Evropy, byl dobře organizován a měl velmi dobrou sportovní i společenskou úroveň. Vystoupení našich družstev skončilo úspěšně. Muži po výsledcích s Wroclaví 0:2, Opole 2:1 a Nimegen (Holandsko) 2:0 skončili ve skupině druhí a v boji o 3. místo vyhráli s dánským klubem Kopenhage 2:0. Ženy po velmi dobrých výkonech dosáhly těchto výsledků: s Tampere 2:1, s Wroclaví I 2:0, Nimegen (Holandsko) 2:0, Wroclav II 2:0. Turnaj tak vyhráli bez jediné porážky. Z našich hráček byla Lenka Štilipová vyhlášena nejlepší smečařkou turnaje a Marcela Zadáková nejlepší nahrávačkou. PaedDr. Jiří Dygrín byl vyhlášen nejlepším rozhodčím turnaje. Celý zájezd tak skončil velmi úspěšně a doufáme, že dobrá sportovní forma vydrží našim družstvům i do mistrovských utkání.

PaedDr. Jindřich Martinec, ved. zájezdu

BADMINTON

O putovní pohár rektora VŠST

Ve dnech 28.-30.4.1988 uspořádala KTV ve spolupráci s oddílem badmintonu TJ Slavia VŠST a ČSO SSM IV. ročník celostátního turnaje VŠ smíšených družstev v badmintonu v hale KTV Harcov. Turnaje se zúčastnilo 10 družstev, družstva byla rozdělena do dvou skupin, ve kterých se ve čtvrtek a v pátek odehrála vzájemná utkání. První dva celky ze skupin postoupily do sobotního semifinále, ostatní do soutěže útěchy. Ta se odehrála v tělocvičně ZŠ Barviřská ul. vyřazovacím způsobem.

Konečné pořadí:

1. VŠT Košice
2. VŠ Praha - VŠST Liberec
3. AZS Lodž I.
4. VŠSE Plzeň I.
5. VŠST Liberec

Vydává vedení VŠST pro interní potřebu.

Povoleno odborem kultury ONV v Liberci č. 3 50511988

Ofsetem tiskne ediční středisko VŠST v Liberci - náklad 200 výtisků

Červenec 1988